

ORSZÁGOS
VENDEGLŐS SZAKKÖZLŐNY

FOGADÓ

ORSZÁGOS
PINCÉR SZAKKÖZLŐNY

A MAGYAR VENDEGLŐS- ÉS KÁVÉSZIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP
A SZÉKESFŐVÁROSI VENDEGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROKOK IPARTÁRSULATÁNAK,
A SZABADKAI SZÁLLODÁSOK, VENDEGLŐSÖK, KÁVÉHAZTULAJDONOSOK ÉS KOCSMÁROKOK EGYLETE, — TOLNÁRMEGYEI VENDEGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROKOK EGYESÜLETE
AZ ARADI PINCÉR SEGÉLYTŰ- ÉS ELHÉLYEZŐ EGYLET HIVATALOS LAPJA.

Előfizetés: Egy évre 12 kor. Félévre 6 kor.
Nagyedvre 3 kor.

Szerkesztő és lapfőigazgató:
Flór Győző.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 13. sz.

Elégedetlenség szakkörökben.

»Draga minden, kevés a forgalom, nagy a lekér és az adó és nem történni semmi, ami ezt az állapotot megszüntetné». Ilyen és ezekhez hasonló panaszokat hallunk különösen a kisebb vendéglős-szaktársaink részéről. De különösen most hangzanak el ezek a panaszok, mikor itt a kedvező alkalom a borvásárlásra, mikor a nagy üzleti költségeket a kedvező borárak mellett már a bevásárlásnál lehetne behozni. A panaszok leginkább azok részéről hangzanak el, kik a kedvező alkalmat megfelelő tőke hiányában a maguk részére kihasználni nem tudják.

Hát ez mind igaz és sajnos, hogy így van. Azonban vannak bajok, melyek okának elhárítása első tekintetre sem egyénileg, sem testületileg kereszteni nem lehet. Ilyen pl. az élelmiszerek drágasága, amit rendszeren kartell-szerűen készítenek elő és tartanak fenn. A nagy lakbér, amit a háztulajdonos szuverén jogainál fogva állapít meg. Az adó- és illeték, amit a kincstár vet ki kénye-kedve szerint, ha nem védekezünk ellene. Ilyen a sörkartell hatalma és a borkereskedő joga, — ha rá vagyunk utalva. Ilyen a tüzelőanyag kartellje és ilyen természetű minden egyéb, amire a kocsmárosnak üzletében szüksége van.

Mindezek a bajok azonban csak azért látszanak enyhültenek, mert még kísérletet sem tettek azokkal szembeállítani. Azaz, a kísérlet meg volt már alapozva, az ut és mód egyike-másikra nézve már ki volt jelölve, de még a kísérletezés stádiumában halt meg az eszme, mert nem volt hozzá bátorság, hiányzott a komoly akaratú és a cselekvésre, hanem a helyett a kishitűség, a féltékenykedés, az irigykedés és végeredményben a gondolkodás és mérlegelés hiánya kerekedett felül és agyoncsapott minden tervehett haladást és sok nyűgtől való felszabadulás lehetőségét.

Ez a kritika azonban nem szól általában, hanem leginkább a fővárosi sajátosság viszonyaira nézve.

És ezt egy kissé igazolni is akarjuk, már csak azért is, hogy jobban lássuk az okokat, melyek a bajok elhárítását lehetetlenné teszik és kikutatassuk az elégedetlenség gyökereit, melyek évtize-

dek óta elágaztak a vendéglős ipar talajában.

Igaz, hogy elégedetlenség nélkül nincs haladás. De ha az elégedetlenség megvan, amint hogy meg is van, akkor nem szabad télenül nézni és összefont karokkal várni, míg az elégedetlenség megszokott, kronikus bajjá válik, hanem kell, hogy igazán haladást teremtsen és komoly törekvést fakasszon a megszűntetésére. Erre maga az egyén képtelen, azt sok egyénekkel együtt, társulási útján kell megvalósítani.

Nézünk csak néhány konkrét esetet, hogy tisztán lássunk.

Kísérletek tettek bizonyos élelmiszerek (konyhaszükségletek) nagyban való (tömeges) beszerzésére, hogy ilyen módon a nagyban való bevásárlás előnyeit minden résztvevő kocsmáros élvezhesse. Készen volt a terv; részvétel hiányában meghiúsult. Kísérletek tettek tüzelő anyagnak nagyban való lekötésére, hogy a résztvevők előbbin juthassanak hozzá: ez is meghiúsult, mert az érdeklődő kocsmárosok azért is máshol vásároltak. A szivizkartell alól való szabadulásra és a sziviznek minimális árban való megszerzésére kocsmáros-szivizgyár létesítése volt tervezve és a terv már nagyon közel állt a megvalósításhoz — dugába dől a sok »hátha így meg amugya miatt. Amit egyszer csak akartak, az máskor senkinek nem kellett. Készen volt a terv és folyt a szervezés a vendéglős sörgyár létesítésére; mert az érdekelt vendéglősök, kik meglehetősen szídják — és joggal szídják a sörkartell ügyét, nem akarták, vagy nem bírták összehozni a szükséges részvénytyöket. Olcsóbb húsbeszerzésre szövetkezeti alapon mérszárék jött létre; a létesítők nagyon fektettek bele, de a vendéglősök csak azért is nem ott, hanem másutt szereztek be húsüzleteiket. A mérszáréki is megszűnt. Legutóbb a nagyban való bevásárlás előnyeit óhajtották a kevésbé módos kocsmárosok részére biztosítani s erre a célra központi borpincét létesíteni, — részvétel hiányából a tervet nem lehetett megvalósítani.

Hát tisztelt szaktársak, hol a hiba? Magukban az egyenekben, minden egyben és az egyeket összevonva valamennyiben. Elégedetlenség mellett minden kibontakozási tervet meghiúsítani;

a haladás kerekét megkötöni és a tétlenség maradiságában nagyokat káromkodni, nem segít a bajon, hanem ellenkezőleg csak fokozza, növeli a bajt, ami természetesen azután önmagától olyan gyökereket ver, hogy az orvoslásra még csak gondolni sem merünk. Ahol a haladásra az akaratérő hiányzik, hol a komoly cselekvésre az öntudat nincs meg, ott a lamentálások nem használnak, ott az elégedetlenség nem szit haladást.

Tessék az embereket megváltoztatni és jobb belátásra bírni. De amit ez meg nem történik: *vessen mindenki magára!*

A városi borpincék kérdése.

Irtá: Liptai Albert.

B. lapok legtöbbje száma foglalkozott azzal a javaslattal, hogy kereskedelmi szervezettségére és öngazdálkodására való tekintettel ne csak a termelők maguk létesítsenek borpincéket szervezeteket, hanem a vendéglősök is alakítsanak egy borvásárló szövetkezetet, hogy a kereskedelemről függetlenítsék magukat és jobban szolgálhassák a fogyasztó nagyközönség érdekét mint eddig.

Ezről a javaslatomról azt mondta a »Fogadó», hogy nem új. Keresztülvétel azonban szükségesnek vagy legalább is kívánatosnak tartja. Hát az, hogy úgy-e ez a terv vagy sem, az teljesen mellékes, a fő dolog az, hogy jelentős és — aktuális. Tehát keresztül kellene vinni. Az idei termés nagyobb a rendelkezés, a kereskedők kiadták a jelszót, hogy: »zuvarant!» (várn), ebből önként következnek, hogy a másik két tényező: a termelőknek és a vendéglősöknek maguknak kell gondoskodniuk a bor elhelyezéséről. Ez pedig most már nagyon sürgetős dolog.

Legelőszómb módja az volna, amit én javasoltam.

A termelők, hiszem, nem fognak a vendéglősök mögött maradni. Meggyőződésem az, hogy a *szükség* fogja most mind a két tényezőt arra kényszeríteni, hogy megfelelő nagy tömegű és egyenletes minőségű borkészletet teremtsenek az ezt a cél szolgáló szervezetek útján. A termelők megfogják csinálni a *vidéki szövetelő és értékesítő szövetkezet*-t, szervezni fognak egy nagy érté-

kesítő központot, borárveréseket fognak tartani és végül (de nem utolsón sorban) fel fognak állítani az egész országban városi borpincéket.

A vendéglők pedig szervezzék mielőbb a bevásárló szövetkezetet, mert annak kimondhatatlan nagy hasznát veszik.

Hogy a borértékesítés szervezésére szükség van, azt Önök is elismerik. És leletményeiket szívesen fogadják, az egy városi házi borpince kivételével. Hát erről akarok most különösen szólni.

Azt állítom, hogy ugy a termelőnek, mint pedig a vendéglősöknek is szükség van arra, hogy ez az intézmény létesüljön. Mindkettőjüknek azért, mert a borforgalomba realitást ezen a réven lehet legkönnyebben és leggyorsabban hozni. Egy borlat a tisztaság és megbízhatóság teljes garanciája mellett tartó és forgalmazó intézmény a legjobban egyengetné az utját annak, hogy a magyar borkor ugy idebenn, mint különösen a külföldön megrendült hitele helyreállítsassék és megszilárdítsassék, másrészt a többi értékesítő szervezetnek is ez az intézmény volna mintegy előfutárja, a mely a többiek bevonulását előkészítené.

Szerintem az első városi házi borpincét országos alapon Budapesten, az ország szívében kellene létesíteni. Még pedig annak első anyagát a két állami intézmény (a budapesti pincemesteri tanfolyam és a mintapince) szolgáltatná, hogy abszolút realitással indíthassa meg működését. És ennek a borpincének okvetlenül állami felügyelet alatt kell állania és állami szakközlegnek kell a bort kezelni. Magában foglalná az ország legjobb borait, ugy asztali-, mint pécenyé- és csemege borait. Nemcsak vendéglővel volna kapcsolatos, hanem borkiméréssel, kóstolóval is.

Mint hogy a városi házi borpincék (Rathauskellerek) végeredményben vendéglők, semmiképpen sem tudjuk belátni, hogy miért tulajdonítanak Önök az intézménynek vendéglősellenes tendenciát? Hiszen egy szakmabeli, persze elsőrendű emberük vezénél a vendéglő üzemét, illetőleg ő bérelné a »Magyar borpincé«.

Azt mondják Önök, hogy »városi házi borpincéket azért létesíteni, hogy a hivattaszerű italterék erős konkurrenciát kapjanak azon a címen, hogy a magisztrátus pincéjében jó és olcsó bort fognak mérni, helytelen eljárás és minden erővel meg kell akadályozni«.

Önök ugy látszik nem tudják, hogy a földművelésügyi miniszterium, a mely ezt a kérdést már komolyan előkészíti, elsősorban a bort nem termelő vidékeken tervezi a városi házi borpincéket, hogy a borforgasztást általánosítsa. Ebből természetzerűleg következik, hogy ezekben a pincékben nem fognák a magisztrátus borát kimérni. Továbbá, minthogy ezek a pincék is végeredményben vendéglők lesznek, ismét csak a

vendéglősök anyagi és erkölcsi hasznára szolgálnak majd.

Sajnálom, hogy ebben a kérdésben nem értünk egyet és szívesen állók egy pour-parler elé, hogy a nézeteket tisztázzuk.

Közlöttük *Liptai* ur véleményét, mert a legjobb meggyőződéssel szól a »városi borpincé« nálunk is meghonosítandó intézményéről. De nem tehetünk róla, hogy a mi meggyőződésünket nem ingatta meg közleményével. Ma is azt mondjuk, hogy a bor *kellő ellenőrzése* mellett nem szükséges központi (hatósági) kimérési üzletet nyitni a vendéglősök, kocsmárosok rovására. Mert két-szétlenni, az ilyen üzlet olyan erős versenyt idézne elő, melyvel a vendéglősök, kocsmárosok nem tudnák a harcot felvenni. Lehet és hajlandók vagyunk koncedálni, hogy az ilyen gondozott és ellenőrzött központ, bizonyos rugót fog képezni a borminőségének értetlenségére, de az a célt az amugy is szükséges ellenőrzés által kevesebb áldozattal lehet elérni, mint ailyent az a szervezés, előreláthatólag alkalmas maga után vonni. Tiszta borkezelés és a minőség értetlenségénél ilyen erős konkurencia nélkül is lehet biztosítani.

A szerk.

A Székesfővárosi Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulata hivatalos közleményei.

As ipartársulat hivatalos helyisége: VIII. Rákóczi-ut 13, II. 20. sz. a. van.

Hivatalos órák: minden hétfőn szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Jogitanácsot ad az ipartársulat minden tagjának a társulat ügyésze: dr. Wagnand József, lakik IX. ker., Üllői-ut 5. — A jogitanácsadás a tagokora nézve díjmentes.

Az ipartársulat tagjai minden szakipari-, adó- és illetékügyben, szakbeli utbaigazításért forduljanak az ipartársulat titkárához.

Az ipartársulat mindenemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” utján közöltetik.

TÁRSULATI ÉLET.

Kávésök közgyűlése A »Budapesti Kávésök szövetsége« október 12-én tartotta első rendes évi közgyűlését, Katona Géza vendéglőjének külön termében, tagjainak élénk részvételével. *Mészáros Géza*, a szövetség agilis elnöke, megnyitó beszédében üdvözölte a megjelenteket s bejelentette, hogy az alapszabályok jóváhagyva visszaérkeztek. A jegyzőkönyv hitelteltesítésére *Schöb Mór* és *Seiffert Antal* kerte fel,

Ezután *Kemény Géza* dr. szöveg. titkár az eddigi működéséről szóló jelentést olvasta fel. Eszerint van már a szövetségnek 83 rendes tagja, kik 900 munkás után fizetnek 1800 koronát; ebből a következő három hónapra a költség előirányzat kiadásra 1700 kor. és 100 kor. a felesleg. A közgyűlés a jelentést elfogadta. A közgyűlés három megválasztott tisztjére: *Brück Károly*, *Kaiser Miksa* és *Katona Gyulát* választotta meg. — Ezután *Olmosi József* azt indítványozta, hogy a közgyűlést halasszák el, mert a meghívók tévesen lettek szétküldve. *Némai Antal* felszólalása illetve *Olmosi válasza* és *Harkai Mór*, *Gárdonyi József* majd az elnök szavai után a közgyűlés napirendre tért az indítvány felé. Ezután az elnök az ügyrend felolvasását rendelte el. — *Upor József* a kártalanításról kért felvilágosítást. Előzői válsz után *Némai Antal* szólt fel és megmagyarázta, hogy ez a végrehajtó bizottság hatáskörébe tartozik. *Brück Károly* szinten ily értelemben szólt fel s hangsúlyozta, hogy a most alakult szövetségnek nem szabad kétkedésnek megnehezíteni a munkáját. Bizunk a a vezetőségben s aztán nyert ügyünk lesz. — *Némai Antalnak* a szövetség erejéről tartott beszéde és *Gárdonyi József* és *Harkai Mór* felszólalása után az elnök szép beszédben fejtette, a szövetség közel jövőbeni teendőit, melyhez a tagok támogatását kérte. Ezután lelkes eljénzés közt, bezárta a közgyűlést. — A közgyűlés bezárása után *Eva Lajos* a tapasztalható s nehezen leküzdhető indolenciáról beszélt. Az akadályos sikeres legyőzésére azonban megvan a remény; a szövetségnek ambíciós és tetters elnöke, intelligenciájával és szorgalmával garancia arra, hogy a fáradságos, nehéz munkáját sikerre juttatja. Mi ebben a munkájában segíteni fogjuk fejzte be szavait. — *Brück Károly* a pincer terrorról emlékezett meg. Szerinte a pincésré java része örvend, hogy a nyomasztó terrorizmus alul kimenekülhet. Ép ez ellen a terror ellen kötelessége a kávévásárlóknak küzdeni. Ezután a »Nemzeti Allam» politikai hetilap munkatársa szólt fel és biztosította a lap támogatását, amiért *Némai Antal* köszönetét fejezte ki, ami egyszersmind a gyűlés végeles befejezését is jelentette. — A »Fogadó» a közgyűlésen *Matsd János* munkatársunk képviselte.

Brassó. A »Brassó-vármegyei vendéglős és kocsmáros ipartársulata« e hó 6-án tartotta alakuló közgyűlését *Forkert Rezső* korelnök vezetése alatt. A jegyzőkönyv hitelteltesítésével *Moek János* és *Klök Péter* bíztattak meg. A társulat célját *Latzina Viktor* és *Muntány Lajos* ismertették. Az előkészítő bizottság nevében *Latzina V.* számolt be az eddigi működéséről, amit a közgyűlés tudomásul vett és a bizottságnak megadta a fölmentvényt — Az alapszabályok ismertetését után áttért a

tekasértelmező jogi képviselője. Dr. Gyenes Manó ismert fővárosi ügyvéd és a közleményért helyt álló *Zuckermánd Miksa* és védője Dr. *Ladányi Árnin* ügyvéd. A vádlott védőjének közbenjárására, hogy az érdekeltek ne kívánjanak elmarasztalítani egy gyermekes családapát, a ki hibáját őszintén beismerte, elfogadták, hogy *Zuckermánd Miksa*, megfelelő és sértéseit visszavonó nyilatkozatot ad a törvényszék előtt s e nyilatkozatot a »Népszavában« s a Száll. stb. alkalmazottak szaklapjában közölteti és fizet 50 korona ügyvédi költséget. A tárgyalás a személyazonosság megállapítása után a törvényszék elnöke a következő nyilatkozatot olvastá fel:

Nyilatkozat. A »Kávéségedek Szaklapjának« 1907. február 5-én megjelent harmadik számában »Huligánok« felirattal cikket adtam közre, a melyben *Sarkádi József*, *Kalmár Fábán*, *Flór Győző* és *Matsúd János* urakról — téves információk alapján a harc hevében olyan tényeket állítottam, amelyek valótlanágáról később meggyőződtem és ezért az ott állított tényeket visszavonom s a cikk megjelenését sajnálom. — Budapest, 1908. okt. 1. *Zuckermánd Miksa*.

A kir. törvényszék ezen nyilatkozatnak jegyzőkönyvébe való csatolása után Dr. Gyenes Manó kérelmére a további eljárást megszüntette.

Tiszteljök egymás munkáját. Több-ször tapasztaljuk, hogy a lapjaink egyik-másika, m. pl. a »V. L.-a« és a »Som. V. L.-a« sőt szerint veszik át a »Fogadó« eredeti közleményeit a forrás megnevezése nélkül. Ezt a Fogadónál nem tapasztalhatják, mert ha az átvesz valamit, meg is mondja, hogy honnét vette. Kevesbé sincs kifogásunk az ellen, ha közérdekű közleményeinket lapjaink reprodukálják, de ahhoz jogunk van, hogy a forrás megnevezését kérjük tőlük.

Kütfüzetett vendég. Nem holmi esilgő, válfüggő medalionnal való kütfüzetésről van szó, ami a budapesti helyi bírósági tiszti kaszinó derek vendégül, *Katona Géza*t és kiválóan szaképpézt üzetvezetőjét, *Varga István* érte, — hanem a spanyol király elismerő nyilatkozata, aminek itléte alkalmával a tiszti-kaszinó éttermében elfogyasztott reggeli után, kifejezést adott. A spanyol király ugyanis kíséretével együtt a nevezett kartársaink által ellátott tiszti kaszinó éttermében reggelizett. A terem díszítése, az étel-nemük kitünő íze, a terítés és kiszolgálás izléses volta, annyira megrázták a fiatal spanyol uralkodónak és fénys kíséretének, hogy mindnyájan igen élénken adtak kifejezést tetszésüknek és elismerésüknek, ami annál is inkább figyelemre méltó, mert a spanyol udvari etikett, mint közismertes, nagyon kényes természetű. Derék

kartársaink fénysen megállták helyüket, akárcsak a spanyol etikett szigorú iskolájában nyerték volna képesítésüket. A magas vendégeket *Varga István* kartársunk szolgálta ki. — Gratulálunk a szép sikerhez, aminek szakcéreink bizrást nagyobb jelentőséget tulajdonítanak, mint a csilgő medalionnak. Ez étlap remeke volt a nyomdásziparnak, mely a spanyol király arcképével volt ellátva Az étrend a következő volt:

Olio. — Fogas du Balaton Sauce Mouscellane. Coteleues de Veau — petits pois Haricots et pommes frits — Selle du Chevreuil à la Richelieu — Chapons de Styrie — Salade varice — Compot Californie — Bombes Parfait Royale — Fromages — Bierre Assomée — Moutarde — Liqueurs. — Bière de Kőbánya — Neszmélyi szemelt — Egri bikavér — Champagne.

Kritika a debreceni közgyűlésről. A »Somogy megyei Vendéglők Lapja« október 1-én megjelent számában kritika tárgyává teszi a Debrecenben tartott szövetségi közgyűlést és olyan horderőt tulajdonít magának a szövetségnek, ami ellen alighanem maguk a vezetők is tiltakoznának — ha elolvánák. De ez a felmagasztalás talán csak azért kellett bevezetlni, hogy azok, akiket illet, ne legyenek nagyon tragikusan ugyanezen közleményben a mosdatást, amit lapjaink a következőképpen végeztek. A többi közt ugyanis ezeket írja:

„De ha nem akarunk hazudni, úgy fol kellett jegeznünk azt is, hogy szövetségünk vezetősége ezáltal nem remélhet valami kiváló gondosságot. Hanlyag volt, fölőte lagymatag, hogy ugy ne mondjuk: lapintatlan.

Nem kicsinyen érzékenykedés készteltt benünknek ennek a kijelentésnek. Debrecenben épp a vezetőség becsülte meg legkevésbé az összegyűlt vendégülöket. Alig hogy épp észrevette őket, a vezetőség összehúzt és nem igen akarta meglátni, hogy az a glória, amely az ő fejük fölött ragyog, azt a vendégülök különösnek. Figyelmelem, tapintatlan volt a vezetőség, az partársulatok küldötveivel nem bírődés és velük szemben a legemlemb udvariaságot sem tanusították.

Ez a nagy neglátság épp oly boszontó, mint amennyire érhethetlen. Babért eből aligha fűzhet a homloka köré a szövetség vezetősége.

Teljesen hasonlatos eljárást tanusítanak egyebéket hivatalos és félhivatalos szaklapjaink is. Arról, hogy vendégülök is voltak a debreceni kongresszuson, nem igen emlékezték meg, de hogy a mltóságos miniszteri és udvari tanácsosokat níként dícsérte fejbe a vezetőség s hogy a vezetőséget níként magasztalták és épp a mltóságos miniszteri és udvari tanácsosok, arról hasábotk jegeztek fol.

Hát ez nagy hibák. A szövetség nem a vezetőség kedvéért alakult, de azért van a vezetőség, hogy a szövetség egyetlen tagjával se kívívessenek el tapintatlanságot.

Deficit az italadóban. Az államháztartás 1908. II. felévi számadása szerint, mely egyebéket a tavalyi hasonló időbelihez képest igen kedvező, a fogyasztási és italadóban 2,360,000 koronával kevesebb folyt be, mint a mennyinek befolyáni kellett volna. Az eltérés indoklásában azt mondják, hogy az csak látszólag eltérés. Lehet, mert ez adó-végrehajtok majd segítenek a bajon, csak legyenek, akik fizessék.

Nagyvendégülök szórakozása. Már régi szokás Budapesten, hogy a szállodások és vendégülök nehányi minden pntéken délelőt más-más nagyvendégülök közöl reggelire jönnék össze, szórakozás célból. Más feladatuk ezeknek az összejöveteleknek alig van, ha csak néha pntéken egy-egy kisebb vendégülök kerül oda, ki teszem Macedoniaról vagy az önálló bankról mondja el politikai meggyőződését, de ezeket rendszeren leinti Gundel bátyánk. Megjelentek ezeken az összejöveteleken a bor és pálinka ügynökök meg a birabtrágerok is üzletüknek célból, ami ellen nem igen lehet kifogás, mert a kellemest a hasznossal összekapcsolni, nem ütökzi a szabályba. Amde leginkább ezek az urak szokták rosszslásukat kifejezni azon vendégülök fölött, kiknek vagy idejük vagy kedvük nincs ilyen módon szórakozni vagy a kid ezt az időt hasznosabbra tudják fordítani. Nem szabad elfelejteni, hogy ezek a szórakoztató összejövetelek egyik-másik résztvevőnél másnap reggelig is szoktak eltartani. Legutóbb történt, hogy egyik italügynök éppen *Kaszás Lajos* felett mondott kritikát, mert nem jelenik meg a »szórakozáson«. Igaz, hogy az illető ügynöknek semmi köze sincs a dologba, de azért mégis megcselakedte s azt *Kaszás Lajos* tudomására adták. Erre néve *Kaszás* kartársunk a következő nyilatkozatot küldte hozzánk közlés végett:

T. szerkesztőség! — Ismert dolog, hogy a Száll. és Ven. (Gundel-féle) Ipartársulata minden pntéken más-más helyen reggelit szokott tartani. Ezeket a reggelitket part vendégülök kívül, nagybörzést pálinka-, bor- és sörügynökök látogatják, az utóbbiak azon célból, hogy ott üzleteltek kössenek. Nekem nincs, de nem is lehet ez ellen kifogásom. Azonban igenis az ellen van kifogásom, hogy az ott résztvevő, bár esékélyszámú kartársaim előtt em pálinka ügynökök különféleképen prtraktálják az én meg nem jelenésemet. Hogy miért nem jelenek meg? Hát csak azért nem, mivel nincs időm arra, hogy én csak napokat évszavasít tulok. Tehet az azt más vendégülök, ki esetleg üzletre mitse ad vagy ügynökök, kik e reggeliken — egyéb foglalkozás hiányában — a törökös, szorgalmas üzletember szorulnak. Budapest, 1908 október 12. *Jászapáti Kaszás Lajos*.

Villamos Keszthelyről Hévízre. — A »Fogadó«-nak régi álma valóra válik, Keszthely és Hévíz között villamos épül. A mi gyógyhatásában az egész világon egyedül, pártatlan Hévíz fürdőt 10—15 percnyi közelségre hozza a balaton-parti szép városhoz, Keszthelyhez. A csodás vízi Hévíz és Keszthely fogalmára, fejlődésére rengeteg befolyással leendő villamos-vállalatot egy a Keszthely (és Zalamegye) közönségéből alakuló részvénrtársaság létesíti úgy, hogy a balaton-parti vasút elkészültével a hévíz-keszthelyi villamos is utnak indulhasson. Érdekes és feljegyzésre méltó, hogy a midőn Keszthelynek közel 60 polgára a r.-társ. alakuló gyűlést megelőző értekezletét tartotta, egyedül *Reischl* Vencel sörgyáros és Hévíz-fürdő bérleje

volt ellene a tervnek, azt gondolván, hogy a villamos létezése esetén minden furdővendég Keszthelyen fog lakni és köszölni Szegegy tatár! — mondaná a szükpönyözü cseh gyáros ilyeten föltevésére, Dobozi költője.

Matutó az új ipartörvényről. Dr. Dóci Sámuel, az országos irapregyestit ügyész. Tematikus matutó az új ipartörvénytervezet-höz cimen igen gyakorlati füzetet ír, mely jóvalról segítősözök gyanánt használható. Célja a füzetnek az, hogy megkönyvise a tájékozódást az ipartörvénytervezet 817. szakaszában és ennek összehasonlítását a ma érvényben levő ipartörvényvel, továbbá az osztrák és német törvényvel. Ezt azáltal éri el, hogy megjelöljén a tervezet minden szakaszának alfabetikus rendbe foglalt tartalmát, melléje állítja az ezidő szerint érvényben levő magyar, osztrák és német törvény megfelelő szakaszának szövegét. A füzet Benkó Gyula udvari könyveskereskedőnél (Bontorvátza 2.) jelent meg és ára 1 korona 20 fillér.

Apró hírek. — Egyesült hírek. Máté Grünblatt Ilonka, a szép festő-művész leány, akit szerelmes jegyesével vállalta mind az engedtek egyetmíni, elérte szüzes lelkének egyetlen vágyát: völgyenyélés, Göröncser Gundel Jánosral egyesíthetett. A tenger szenvedést, múlt és keserűséget átélt szép leány az emlékezetes szobában és revolverrel önközta halális sebébe belehalt. Hétfőn mult egy hete metek el a Gundel-féle család sírjából, jegyese mellé. Ezt már a szerelmesek frigyét nem acceptáló Gundel János, nem akadálya volt. — **Uso fogadó.** Ilyes valamt, uszóvendéglet és kávéházat tervez a dunára egy elemles vállalkozó. Száz ft hosszu és 40 ft széles és 20 ft vendégt befogadja. Ima a nagy fa alkotmány és az Esküdtől a M. szögig uszálna. A városi tanács közelebb foglalkozik az érdekes ajánlattal.

Gyászrovat. A Törley gyár gyászva. A budapesti Törley pezsgőgyárnak az elmúlt héten gyászos napja volt. Meghalt egy hűséges, régi derek alkalmazottja, **Pető Győző, fogépész,** a kit szép társadalmi műveltsége és megnyerő modoráért az előzőleg elhunyt jó gazdáján kívül is igen sokan szerettek és tisztelték. Az elhunytat nagy részvét mellett, október 4-én temették el. A Törley gyár által rendezett díszes temetésen: Törley Józsefnek is megjelent és ugyancsak ott voltak a gyár tisztviselői is, valamint sok jó barátja és ösmerőse, a kik az elhunytban egy igazi barátot, jó cimborájukat vesztek. Halálát édes anyja és Miklós fiúve gyászolja. — **Zich Henrik,** Bajának egyik legrégebb és előnyösen ösmert vendégöse e hó 5-én elhalálozott. Az elhunyt vendégöst az ottani vendégös-ipartársulat tagjai és a közönség nagy részvéte mellett temették el. — **Letört virág.** Szilvássy Pál, zental vendégös szaktársunkat súlyos csapás érte, 12 éves Ilonka leánykaja elvesztésével. A letört virágzál temetése nagy részvét mellett történt. — **Oros-házán** a régi kocsmárosok egyik legtipikusabb alakja, Nagy Nándor dőlt ki az élők sorából. Az elhunytban Nagy Imre ottani vendégös — **Mezőhegyesen** Petrány György fogadó leánya Ilonka, 21 éves korában elhunyt. Temetése október 5-én ment végbe. Az elhunytban

Saáry József szaktársunk menyasszonyát gyászolja. — **Esső Sziriusz,** a gleichenbergi Würzburg fogadó tulajdonosa, okt. 1-én jobbléte szenderült.

A magyar konyha.

Báloné föjtje — Zsolt ír kritikája.

Az elmúlt hó utolsó napjaiban Bécsben, Thallóy közös pénzügyminiszteri tanácsos nagy ebédet adott, melynek elkészítésére, Báloné, budapesti vendégös-lőnést hívtá meg. Báloné föl is utazott és elkészítette az ebédet úgy, hogy az ebédre meghívtat nagy számú és előkelő ottani közönség alig győzte a pompás étkek fölötti elismerések és hálaalkodások kifejezését. Az esettel a napilapok is foglalkoztak, Wienben is, itthon is a magyar konyha elsőbbségét újra és ismétlenül is hangoztatták.

Ezt megelőzően, tirlap másfel honnappal, Zsolt, a Pesti Hírnap »Esti Levele« rovatának a vezetője tette szóvá a magyar honyhá ügyét oly képpen, hogy a magyar asszonyokat külföldre küldte, konyhát tapasztalni és tanulmányozni.

Mivelhogy — *u. tulzsirozás, a tul-paprikázás, általában az erős fűszerezés, a rántások főzelekek és a gyurott tésztaik évenként több százezer magyar embert küldenek a gomor-bajos fürdőkkbe,* írta Zsolt. Továbbá pedig azt mondta: — *»a külföldi konyhákbló megtanulják a magyar gazdaasszonyok a kevésből való izlése fözést!»*

Ezekből pedig mindenek előtt állapítsuk meg, hogy a magyar konyhának világszerte jó híret, a kül-és belföldi napisajtó nagy része újból is elismerte és hangoztatta, (a valószínű megfellelőn) míg azt Zsolt ur, a kiváló cikk-, tárcá- és kritika író, egy minden ismeret-alap nélküli kritikában egészen a sárgaföldig lecsépeült. Hát ugyan, ez kissé furcsa megállapítás a »sajtó« nézeteit oly gyakran ösmertető magyar Zsolt íróról, a ki e sajátos és a magyar konyháról epyes-egyedül valló ilyen fölfogásával, egyszersmint arra is értes tápot adott, hogy egyebb rodalmi véleményei iránt szintén hasonló kételkésébe legyünk. Hogy ebben a tekintetben, minden kis ismeret és tájékozottság nélküli kritizál és illete akart véleményt nyilvánítani, az kétségtelen és szent bizonyos. A legszomorubb az egészben annak a konstatalása, hogy Zsolt ur, a magyar író, — a magyar konyhát nem ismeri. De ugyancsak nem ismeri a külföldi konyhát sem, amelyet illetően nagy tájékozatlanságot azzal árul el, hogy a kevésből való izlése fözést eltanulni, külföldre utasítja a magyar asszonyokat.

A ki egy kicsit utazott külföldön, lehetetlen, hogy ne ösmerje a külföldi konyhának, különösen a főzelekek nembn való nagy szégyenséget. Amig ugyanis a magyar konyha közel száz és egy cikkbló is 5—6-fele főzeleket

tud produkálni és izletesen elkészíteni, addig a külföldiek alig 7—8 ételt, pl. a krumplit, babot, leneszt, borsót, káposztát, kalarabét, sárgarépát s meg egykét efelét képesek szerepeltetni. (Ezekben azután ki is merül fözlekt tudományuk.) De hát, az étel nemeknek nem a száma, hanem az elkészítése teszi a jó konyhát. Tessék a bécsi, berlini stb. ily nagy külföldi város konyháinak a langyos vízzel és minden hozzátelet nélkül föleresztett főzeleket megjelteni. Mit érzeni azon? A közönséges langyos víz izet, semmifele más izt. Ugyan ilyenek a milderfele fűszer nélkül készült pórköltfelek, melyeket, dacára a magyar »gulyás« és pórkölt-től kölcsönzött nevének, csak az ottani közönség bír étvágyával elfogyasztani. A nagy részint cukrazdában készült tésztaikról szó se essek.

Zsolt urnak az az állítása, hogy a magyar konyhák föltek meg, a gomor-bajos fürdöket; inkább komikim, mint abszurdum, és ilyent csak Zsolt, azzar: csak az mondhat, a ki a magyar konyhát és annak ételeit nem ismeri, vagy a kinek gomorlőte az éjjeli világnak sok szamos és vég nélküli pezsgös éjszakáján ment keresztül. Az ilyen gomornak, természetesen nem jó a magyar konyha: nehez a királyi asztalokhoz a »élite étele« képező töltött káposzta; a gomort megfellelő, emészthetetlen a minden külföldinek isteni éledelek tetsző turós-haluska és palacsinta és »krónikus gomor-bajts okozó mindamaz (általa nevezett) nemzeti specialitasok, amelyekkel Báloné, sok-sok vendégös-5 társával és igen sok háziaszony örök jó nevet és dicseretet szerzett a magyar konyhának.

A mikor mindehez az a fentebb is említett megjegyzést fűzöm, hogy a beteges idegűt, a sok »jókkal« elrontott gomru emberek egyedül el fogadlatonak s jönak a pikáms izt adó francia-mártásosételeket velenyemezik, — Zsolt urnak azt ajánlom, hogy — mielőtt a magyar asszonyokat külföldre utasítja — járja körül a magyar fogadó és vendégös konyhát, tanulmányozás céljából. Amikor is arról fog meggyőződni, hogy a magyar fogadköző a legfrataltabb szakácsa is olyan francia módú étkeket képes készíteni, melyeknél kitünőbbet, tökéletesebb franciát, egyetlen párisi vagy más külföldi vendégösben sem készítenek. *Mt.*

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Azon előfizetőinket, kik a »Fogadó« a megjelenés utáni rendes időben meg nem kapják, kérjük, miszerint sziveskedjenek a kiadóhivatalt egy levelező-lapon értesíteni.

Marossy János Marosvásárhelyen a jóhírű »Tag« vendégölt Gusát János-tól megvette és azt saját kezelésébe a jövő hó elejével veszi át.

Hermel Frigyes, előnyösen ismert fogadós szaktársunk, a mármaroszi Vadaszkürt-fogadó derek gazdája, Szabadkán az állomással szembeni Erzsébet (volt Polgári) fogadót bérbe vette és saját kezelésébe november hó 1-én veti át.

Tatay István előnyösen ösmert fővárosi vendéglős szaktársunk a Hársfa-utca 18. sz. alatti vendéglőt november 1-én veszi át.

Márton Vilmos vendéglője. A kolozsvári Központi fogadónak volt ismert főpincére, **Márton Vilmos**, az ottani Kispipa vendéglőt megvette és azt saját kezelésébe a m. hó folyamán vette át. Új vendéglős szaktársunk vállalkozásához sikert kívánunk.

Németh Sándor, fővárosi vendéglős szaktársunk a Baross-tér 15. sz. alatti levő »Magyarország« kávéházat október elsejével átvette.

Németh Ferenc fogadója. A győri Erzsébet-kávéháznak volt előnyösen ösmert gazdája, **Németh Ferenc** megvette Bereky Lajostól, az ottani Fehér hajó fogadót. Németh szaktársunk a nagy kiterjedésű üzletét e hó elejével vette át. Vállalkozásához szerencsét kívánunk!

Daruváron a Mauthner-féle Szlavonia fogadót **Steiner Vilmos** átvette.

Porédos Iván előnyösen ösmert és volt Podmanicky-utcai vendéglős szaktársunk, a VI. Hajó-utca 16. sz. alatti vendéglőt vette át. Új üzletének jó hírnevét jó borai és konyhája biztosítják.

Pancsován a Mányik-féle vendéglő vezetését **Dobay Lajos**, volt alibunári vendéglős szaktársunk átvette.

Debrecenben a Royal fogadót, melynek 30 nagy kényelemmel berendezett szobája teljesen elkészült, **Hauer Bertalan** szaktársunk e hó elejével nyitotta meg.

Kintli Ferenc a tolnamegyei Görbön a nagyvendéglőt augusztus elejével saját kezelésébe átvette.

Szeverin Jenő, a püspökladányi vasuti vendéglőnek huzamos időn át volt ismert vezetője, Budapesten az Aggteleki-utca 7. sz. alatti »Deák Ferenc fogadós kávéházát átvette. Sz-erin szaktársunk az újabb üzletének jömenetét és hírnevét már is megalapította.

Üzletáthelyezés. **Domszky Antal**, előnyösen ösmert szabadkai vendéglős szaktársunk Pilizen sörcsarnokát november elsejével a volt Piszarovits és **Scheib** (jelenleg Szemáry) vendéglőbe helyezte át.

Tripsa Vazul, Budapesten a VIII., Sándor-utca 23. sz. alatti vendéglőt megvette és azt saját kezelésében, ünnepélyesen e hó 3-án nyitotta meg.

Popovits Sándor előnyösen ösmert szaktársunk Nagyváradon a Vitez-utca 26. sz. alatt levő Pöcsy-féle vendéglőt átvette és a mai igényeknek megfelelően rendezte be. Popovits szaktársunk jó borokkal és konyhájával kívánja üzlete jó hírét és menétét fenntartani.

Major István, fővárosi vendéglős, ugyanígy a IX. ker. Papp-féle vendéglőt átvette s azt ugyan berendezve október 1-én nyitotta meg.

Abbáziándi Ozanits János, volt nagykikindai fogadós szaktársunk, »Liburnia« címen egy új és kényelmesen berendezett fogadót létesített. Az új fogadó megnyitása október 1-én történt.

Budapesten, a VIII., Kisstáció-utca 1. sz. alatti Babocsay-féle vendéglőt **Rothermel János** e hó elejével átvette.

Szegeden a Valéria-tér 10. sz. alatti **Bamberg Dezső** új sörcsarnokot létesített s azt ünnepélyesen a m. hó elejével nyitotta meg.

Zarnóceay János ismert nevű és volt váci-úti vendéglős szaktársunk, a VI., Lomb-utca 15. sz. alatti vendéglőt átvette, melyet jó borai és konyhájával már is lendületbe hozott.

Kávéház átvétel. Budapesten a Podmanicky-utca 63. sz. alatti levő Podmanicky-kávéházat **Lichtenstädter Gyula** és **Hutterer Sándor** átvették s azt újonnan berendezve e hó 10-én nyitották meg ünnepélyesen.

Grapsits János, a főváros melletti Albertfalván, a Fő-utca 3. sz. alatt egy a mai igényeknek megfelelően berendezett csinos vendéglőt nyitott.

Versecen a Kaszinó éttermét és kávéházát **Ruzicska Nándor**, új tulajdonosa, egész újonnan renováltatta, s a mai izlésnek megfelelő fényes berendezéssel látta el. Az ünnepélyes megnyitás a m. hó 19-én történt.

Mozsolics István a vasmegyei Pankoszon a község tulajdonát képező vendéglőt még ez év közepével átvette.

Nagykikindán a Városi fogadót nem **Weiszker J.**, mint előzően tévesen említtük, hanem **Weiszgelber József**, a karantesei Központi sörcsarnok és kávéház volt derek tulajdonosa vette át.

A kis kényemyesről vendéglőt a IV., Király Pál-utca 8. sz. alatti a jó konyhájáról ösmert özv. **Jogmann Arpád**é átvette.

Selmecbányán a Hungária fogadót **Braun Márton**, a miskolci Ipar kávéháznak volt derek gazdája megvette. Braun szaktársunk a jömenetű üzletét e hó elejével vette át.

Eperjesen a Nemzeti fogadót **Schvartz Gyula** volt miskolci kérés és utóbb m. csáthi szállodás megvette s azt saját kezelésébe e hó elejével vette át.

Király András, Budapesten a VIII., Fűtő-utcaiban 26. sz. alatti Tatay István-féle vendéglőt átvette. Dereks gazdasszony nejének jó konyhája, valamint termelőkötől vett jó borai az üzlet jömenetét biztosítják.

Fogarason, mint előzőleg jeleztük, **Tóth Antal** szaktársunk a »Merkur« nagyfogadót e hó elejével átvette, amelyet előzőleg egész új berendezéssel látott el.

Zimonyban a Központi fogadót ismert tulajdonosa, **Streicher Ferenc**, egy újonnan emelt épülettel illetve 26–30 modern kényelemmel ellátott szobával bővítette ki. Az étterem és kávéház új berendezése már megtörtént. A nagyszabású üzlet vezetésében apjának mellő, derek fia, **Streicher József** segítkezik.

Ujvidéken a jóhírű Fehérhajó fogadót **Zurkovits György** volt kuvári vendéglős-szaktársunk kibérelte és saját kezelésébe a m. hó folyamán vette át.

Szabó János, ismert fővárosi vendéglős szaktársunk a VII. ker. Almássy-tér 9. sz. alatti levő vendéglőt e hó 12-én átvette. Jó borai és konyhája biztosítja üzlete jó menetelét.

Sándor Mátyás, a vasmegyei Korong községben újonnan épült s a modern követelmények szerint berendezett Mátyás-féle vendéglőt e hó elejével átvette.

Nagyváradon a Lloyd kávéházat **Vizvári Béla** és **Deutsch Arthur** megvették s azt saját kezelésükbe a múlt hó utóhalvaj vették át. Új kávé szaktársainknak sikert kívánunk!

Nedoluba Ferenc, a jó boráról ismert Nagyfuvaros-utcai (74. sz. a) vendéglős szaktársunk, üzletét újbol alakította és rendezte.

Fehértemplomban az állomás átellenében levő Korona vendéglőt **Mólyes Ferenc**, az aradi vasuti vendéglő volt üzletvezetője kibérelte és saját kezelésébe szeptember 1-én vette át.

Balassagyarmaton a Zichy-féle fogadót **Mátrai Ignác**é kibérelte, azt újonnan berendezte s az üzlet vezetésével férjét, **Mátrai Ignác**é bizta meg.

Üzleti eladások. A jelen rovatunkban is közölt Selmecbányai és Eperjesi szállodás eladási nyilatkozatát **Glanitz János** miskolci jóhírű adásvételi ügyvétsége honylátolva le mind a két fogadós szaktársunk teljes megelégedésére.

Balogh Péter, Budapesten az Előli-utca 64. sz. alatti Sáska Gedeon-féle jóhírű vendéglőt átvette s annak jömenetelét termelőkötől vett jó borával fogja biztosítani.

Keresetnek T. olvasóinkat kérjük, hogy az alább kereselt címek holléttét, kártársi szívessegéből, a megtudni óhajtoókkal egy lev. lapon közöljék.

Bakk István miskolci születésű pincér tartózkodási helyét, a t. kártársi urak, akik tudják, szíveskedjenek egy lev. lapon B. M. (Fogadós kiadóhivatal) címen tudatni.

Goldberger Miksa volt szegedi pincér és utóbb bacsalmási szállodás jelenlegi holléttét **Petrik József** fóp. Szabadka, vasuti vendéglő III. oszt. kéri tudatni egy lev. lapon.

Steiner Lipót pincér holléttét, ki utóbb a munkácsai Csillag kávéházban volt alkalmazva, egy lev. lapon **Singer Jenő** fóp. (Munkács, Csillag kávéház címen) kéri tudatni.

Renováció. Ujvidéken az Abbázia-kávéházat **Scheinberger Károly** tulajdonosa újonnan renováltatta és rendezte be, s egyben étterem és több vendégszobával bővítette ki. A renovált üzlet új megnyitása szeptember 29-én történt.

Baján az Élő Miklós-féle vendéglőt **Koós István** megvette. Koós szaktársunk a jömenőt vendéglőt augusztus közepéig vette át.

Szalavéry József a VIII. ker. Nagyfuvaros-utcában lévő Szabó-féle »Két róza« vendéglőt megvette. Szalavéry szaktársunk a jömenőt üzletet október 1-én vette át.

A **Singer-féle** ötletes hirdetést szívesen ajánljuk sorsjegyvásárló olvasóink figyelmébe. — Azok is ott rendeljek sorsjegyeiket, kiknek üzlete nem fordul elő a jegyzékben, s bízzák a számokat a szerencsés vételeire.

Hol rendeljünk paprikát? Van szerencsem valodi szegedi külön őrieti róza paprikámról az áramait közölni s kérem b. megrendelések folytán paprikáim minőségéről meggyőződni. **Valodi Szegedi édes rózapaprika 4 kgr 3 kor 40 fill. Valodi Szegedi felekes rózapaprika 1 kgr. 2 kor 80 fill. — Horváth Ferenc Szeged,** fogadósk paprikása (Tiszta szálló volt szobapincére.)

Vendégülösök Naptára. Az 1909-ki »Vendégülösök Naptára« a vendégülös szakmába vágó fontos és változatos tartalommal az évi december első felében jelenik meg. A **Vend. Naptára** a »Fogadó« előfizetőinek 1 kor. 20 fill Nem előfizetőnek 3 korona.

Helyváltozások. — **Bécsi** Sándor Salgótarjánban az acélgyári kaszinó vendéglő fop. állását foglalta el. **Akossy** Imre Lipótszentmiklóson az Einzig kávéház fop. állását töltötte be. **Zakos** Jenő Baján az Emke kávéház fop. állását foglalta el. **Vendegh** Ernő a Komáromi vígadó éltéri fop. állását tölti be. **Zsny** Zsigmond Sopronban a Gombás nagyvendéglő fop. állását tölti be. **Takáts** János a csornai Dreissner Angel vendéglő fop. állását foglalta el. **Antalffy** Rezső a pápai vasuti vendéglő fop. állását tölti be. **Horváth** Albert a cseleddőltői vasuti vendéglőben éth. állást nyert. Újvidéken a Mayer fogadó kávéházi fop. állását **Szaboly** Ignác foglalta el. A Fehér hajó fop. állását **Ruff** Frigyes tölti be. A vasuti vendéglőben **Bernhardt** Vilmos p. mint fop. működik; ugyanitt az éth. állást **Schneider** Jakab nyerte el. Pancsován a Hungária fogadó fop. állását **Spasits** Radó tölti be. A Pékán fogadó fop. állását **Turgyi** János tölti be. A Kontlovits fogadó kávéházában **Asóthi** Dező segédp. állást nyert. A Nemzeti kávéház fop. állását **Róza** Sándor foglalta el. Zimonyban a Gránai fogadó kávéházi fop. állását **Tóth** Lajos foglalta el. A Kőzponti szálloda kávéházában **Lustiger** István a fop. állást tölti be; ugyanitt az étteremben éth. állást **Hesz** József nyerte el. Szegeden a Royal kávéház fop. állását **Palkovits** Andor foglalta el. A Kass vigadó kávéház fop. állását **Linkner** László tölti be. Mint rendes fizetőp. **Mulady** Sándor működik. A Kis Kass vigadó fop. állását **Szilgyi** Lajos és a Lloyd kávéházban **Szekerés** István foglalta el a fop. állást. A Kossuth kávéházban a fop. állását **Benkő** István tölti be. A vasuti vendéglő I.—II. oszt. étteremben **Waltner** Károly, **Cente** Rezső és **Teknyós** József a éth. működnek, ugyanitt a III. oszt. étteremben előleptés folytan **Stein** Arnold a fop. állást foglalta el; mellette mint éth. Vass István, **Takáts** Sándor és **Horváth** Sándor működnek. Szabolcs a Nemzeti fogadó fop. állását **Erfurth** Hugó foglalta el. Szombathelyen az Elite kávéház fop. állását **Falb** Mihály tölti be. Óhecsén a Kőzponti fogadó fop. állását **Sodó** Jenő tölti be. A Vadászúrt fogadóban **Bárgl** Márton fop. állást foglalt. Zentán az Eugen fogadó fop. állását **Kardosy** János tölti be. Mezőhegyesen a Kőzponti fogadó fop. állását **Saárj** József foglalta el. Gyulafehérvárott az Erzsébet fogadóban **Gondos** Elek fop. állást foglalt. A Városi vendéglő fop. állását **Lustig** Márton foglalta el;

mellette m. éth. **Kovács** Gyula működik. A Hungária fogadó étlapiról állását **Nácssy** Pál nyerte el. Adán a városi szálloda fop. állását **Poszonyi** Lőrinc tölti be. A Nagy-féle vendéglő fop. állását **Anták** Gyula tölti be. Újvidéken a Fehérkőr fogadó fop. állását **Prezenszky** Gyula tölti be. A Tabory fogadó fop. állását **Wojvodits** Péter foglalta el. Az Erzsébet fogadó kávéházában **Weber** Imre fop. mellett **Pisch** János és **Belozánszky** József m. s.-pincérek működnek. Brodban a Vörösház fogadó fop. állását **Drágics** Száva tölti be. Ladán a vasuti vendéglő I.—II. oszt. fop. állását **Puttre** András tölti be; mellette mint éth. **Puttre** György működik. Ugyanitt a III. oszt. étterem fop. állását **Torma** József foglalta el. Nagyikindán a Nemzeti fogadó fop. állását **Nagyik** István foglalta el; ugyanitt a szobapincérei állást **Hering** József s a segédpincérei állásokat **Hahner** Ferenc és **Cséc** József nyerték el. Orosházán az Alföld fogadó fop. állását **Hath** János foglalta el. **Willésc** Rezső a debreceni Tűrő vendéglőben, mint éth. nyert alkalmazást.

Hirdetmény.

A **Győri pincér-egylet** vezetőségétudatja a szakmabeli érdekeltiséggel, miszerint: az Eglet **Ingyenes elhelyező irodáját** **Arany** János-utca 22. sz. alatt megnyitotta. **Telefon (interurban) 378.**

Az iroda elhelyez minden a szállodai, vendéglői és kávéházi szakmához tartozó, férfi és női alkalmazottakat. **A rendes egyleti tagok elhelyezése ingyenes!**

A nem egyleti tagok, női- és stb. segédalkalmazottak elhelyezése ugyan-csak díjtalan és csupán csak a fölmerülő irodai költségeket, — levél, távirati díj, — tartoznak megtéríteni, ugymintra r. tagok.

A **»Győri pincér-egylet«** tisztelettel fölvetja az egész ország vendégeit, de különösen a dunántúli: Sopron, Vas, Zala, Veszprém, Komárom, stb. megyék fogadóit, vendégeit és kávéseit az **ingyenes elhelyező támogatására.** Tehát rendeléseket bárholra, illetve bárholban elfogad és azokat a legnagyobb pontossággal eszközi.

Elhelyezést csak egyleti tag nyerhet, miért is az elhelyezéstért jelentkezők tartoznak az egyletbe belépni.

Tagdíjak: I. o. fő- és fizetőp. 3 kor., II. oszt. éttermi, kávéházi-segédkek, szakács, cukrász, kávéfőző és I-ső szállodai kapus 2 kor., III. oszt. borfű, kávésej, kávésej, csapos és szállodai bérszolga 1 kor. 20 fill., beiratási díj 1 kor.

Szobeli rendelések és jelentések részére a **hivatalos órák** d. e. 8—12-g, d. u. 2—5-g tartanak. **Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—12-g.**

Levél és sürgőnyim: **Pincér-egylet Győr.**

Kelt Győr, 1908 Junius hó.

Dénes Miklós János József jegyző.

Az **üzletjelződosok** szíveskedjenek az alkalmazottá vonatkozó adatlairól részletesen és pontosan leírni.

Alkalmazást keresők ugyancsak kéretnek, hogy a kor, vallás és alkalmazási idő (hol és meddig volt) stb. körülményről pontos és olvasható levelet küldjenek, mellékelve a tagsági díjat, mely egy óra: I. oszt. 3 kor. II. oszt. 2 kor. és III. oszt. 1 kor. 20 fill. és beiratási díj 1 kor. tesz ki.

NYILT-TER.

Elismerő levél.

Tekintetes **Herczog Sándor** urnak **Csakortnya**.

Keresni kell a szavakat az elismerésre, de nem csak szavakra mellet elismerést érdemel az **On által küldött »Krisztály«** borszárú, mely oly kitűnő, a minő még eddig nem létezett. Kívánom, hogy ne csak a szavak díszérjék, hanem melletti sikert is érjen el találmányával. Szíveskedjék kérem egy szürszószót küldeni. **Győr, 1908. október 7-én.**

Tisztelettel
Mojzer Ferenc
»Bárány« szállodás.

A Tisza szálloda Szegeden szobafőpincért keres.

A pályázók sajátkezűleg írjt ajánlatukba jelöljék meg, hogy hol és meddig voltak alkalmazásban. Csakis olyan fiatal emberekre reflectálunk, akik egyelőre ugyan üzletben huzamosabb ideig voltak alkalmazva, és a kik magyarul és németül is beszélnék.

Figyelmeztetés.

Főpincér kártársaim figyelmét fölvetim a következő esetre és szereplőre. Ezév aug. hónap főpincére voltam **Petrozsenyiban** a **Wagner-szállodának**. Ugyanazon hónap 6-án megjelent a vendéglőben egy **Aron** nevezetű bánya-aknász **Zsoltó** (Petrozsenyi mellett) és rendelt bort, utána poszgot és mikor kimulatla magát és 43 kor. czelet csinált, kijelentette, hogy nem tud fizetni, de néhány nap múlva eleget fog tenni kötelességének. (Volt főm-kom tanum erre.) Azóta két hónapnál is hosszabb idő mult el, anélkül, hogy pénzemet megkaptam volna. Ajánlót levélben szolgáltattam fel már többször, de nem is válaszolt, noha a posta értesítése szerint a leveleket megkapta. Figyelmeztetek minden főpincér kollégámat, hogy ennek az embernek egy krajcár hitelt se adjon, mert ez ugyilazsak csak a pincér börtén szerez mulatni, költekezni és aztán nem fizetni. **M.-Vásárhely, 1908. okt. 8-án. Kubik Victor.**

EGYRÖL-MÁSRÖL.

Poétaság.

A »Fogadó« utóbbi számában **Kk.** marosvásárhelyi tudósítónak egy a flekkeknek és szép paradicsomok hazájából Régenbe távozott sógorukhoz intézett rigmusos izenetét közöltük, azzal a megjegyzéssel, hogy a tövises poétai pályától lehetőleg tartózkodjék — mindenki. Régenből az izenetre **Tardy** sógoruk, a következő buzdító — és egyuttal cím nélküli — választ küldte:

Szeretett **Kiss** sógór! olvastam versedet, Mondhatom a munkád szörnyő mű megleggett Köszönöm azt a jó szíves l. Jutalot. Mellyel irántam ott, a távolban nagyotk

Azonban versenedek volt egy nagy hibája. — Amíg Pestről lejött megszánta a lába: Am nem csudálkozom ezen az eseten — Agyonnyomta a sok paradicsom — flekken

De azért ne csüggedj írjál jobbat, szebbet. A dános borlól igyál kevesebbet; Mivel pedig, nem vagy színházi kellesék. E kritika read, legyen csak mellékes. **T. G.**

Jótekonyság.*)

— Hosszu-napkor. —

Bendeguz, a Balabér-fogadónak derék borhordóját, megszóltja Galamb ur, hogy van-e valaki bent, az ösmérsők közül?

— Hát hogy ne volna, — én is itt vagyok! — felel Bendeguz helyett Schwartz Máriusz, aki a hátmögötti asztalnál hatalmas étvágyval fogyasztja az ebédjét.

— Haj, vaj! te szerkesztelen, mit csinálsz!? — szórnyködik el Galamb ur, a jétvágyu hit-oroson.

— Hogy én mit csinálok, — jótekonyságot gyakorlok! — mondja nagy angol legmával Schwartz ur.

— Mit gyakorolsz te, jótekonyságot! — szól rosszáló hangon Galamb.

— Hát igen, jótekonyságot gyakorlok Mama ugyanis — folytatja — aminet reggel kijövök a templomból, két szegény embertől ezt a megjegyzést hallottam:

— Báresak annyi ezreszük volna, ahányan ezek közül ma ebédelni fognak! — Hát hogy ezeknek a szegényeknek még több ezreszük legyen, azért ebédelek! — mondta Schwartz ur. És egyuttal »piritusos« sonkás-kockát rendelt az éthordónál.

Balabér álmaiból.

— Szent atyám! azt mondják, hogy nálatok egy pillanat százezer évet jelent!

— Ugy van, fiam! — mondja Szent Péter, az Egeknek képviselője.

— Helyes, Szent Atyám... Hanem most már légy kegyes azt megmondani, hogy mennyi nálatok százezer forint? — Egy krajcár!

— Szent Atyám! — fordul nagy alázattal Péterhez Balabér — megígérted, hogy egy kéresemet teljesíted: adj nekem egy krajcárt.

Szent Péter a szemtelenül föllépet Balabér gyereke tekint és mosolyogva így szól neki: —

— Várj fiam, — egy pillanatig...

Szerkesztői üzenetek.

Azon előzőleink, akik a hozzáink nézetét levelükre felelet nem kapták, a megjelölt címre az újonnan megküldött leveleiket a szerk. üzenetekben csak előzetesünknek vázáljuk.

V. A. Rózahegy. Nagyon helyesen esetelevet, hogy erősen féltétek. Azok a hivatalos urak elégtelül, hogy az italmérő iparosok a kinestárnak nemcsak a legjobb adófizető, hanem egyszerűságot a legjobb adószedő is. A penzergy hatóságok buzgón motkésztik az italmérő iparosok érdekeit törődhetnek, mert ezek többször hasznát hajthatnak a kinestárnak. Az italmérők megérdemlik és jöszel arvatják, hogy eszján bánjanak velük a hatóságok, miután a vendéglősök és kocsmárosok nem atrendeljük. A p. u. igazgató ságot és a vendéglősök bizonyos tekintetben közös érdek fűzi egymáshoz és az a kapcsolat nem lehet élesleges, mert az állam javát akarja mindakettő. Miután azonban az állam nem a vendéglősnek, hanem a p. u. igazgatósz személyzetének ad kenyeret, abból is, amit a vendéglősök adoznak az állam oltárán, joggal elvárhatjuk ezek a többször adózók, hogy a saját kenyérük megszerzésében ne gátolja őket senki és semmi. Ez okból fogya, helyeteln a p. u. igazgatót az ő tevédsére figyelmeltetni.

L. V. Brassó. Készséggel álunk mindenki rendelőkesztésre. Bármikor bátran és bizalommal fordulhatok hozzáink Gratulálunk a szép sikerhez! — **W. K. Szombathely.** A legveszélyes pillanattal jött értesülésre, megtehető intézkedés történt — **M. J. Pozsony.** Sziveskedjék ezen ügyben, rendelkezésével megkeresni a Kassai Jászcsuh Antal, a ki a fiatal hus és sonkákban nagyabban vezettséggel bír, mint a »poszonyi« patkók* faszállítói. Hirdetését egyébként minden számunk közli. Másik ügyben intézkedünk — **T. G. Régen.** A zsebtáros postai küldemények pontosan beérkeznek (pontosabban, mint vásárhelyi. K-s komáé)

miert egyuttal is meleg köszönet és üdv. — **Sz. G. Kaposvár.** A lap kézbesítést illőleg az ottani posta főnökségét értesítendő. Reméljük, nem lesz ott többet hasonlók hibá.

K. V. Kolozsvár. Közlés sorai erőteljemen történt. — **R. J. Sopronújlak.** A közügyek előmenetelén csak magyar sajtóval dolgozhatnak. Egyébként levél meg. — **H. F. Szeged.** Korrupció történt és intézkedés prov. ügyben — csak sommás 60—100 kor. ügykölt kezdődőleg történik. Mindazáltal teljes köszönet és — köszönet! — **M. L. Brassó.** Levél — nagy elfoglatlász miatt — lap után érkezik üdv! — **S. I. Szabadka.** Beajánlás, cimborralgás szat megörtört, előf. is jött, levél is meg. Szives időzlet.

100 fl. zöld-fehér bor

rizing és kövidinka, minden elfogadható árban eladó. Kitűnő minőségért teljes szavatosság.

KOVÁCS LAJOS vendéglős

SZEGED, Totzer ház.

EPILEPTIKUS

beteglek intézete BALF gyógyfürdőben.

A nagy m. kir. helygyniszterium 1903. június 17-én kelt 56445/1903. sz. rendeletével engedélyezve, 250 férő és női betegre berendezve.

Ápolási díj:

I. oszt. évi 1600. fl. oszt. évi 1000 K.

Ezen osztályokon kívül szegény betegek az országos betegpótlási alap terebére beható fel, a mely esetben a nagy m. kir. helygyniszterium 1903. október 28-án kelt 97231/1903. sz. rendelet értelmében külön-külön kéreztetőd a betegek által. A betegek ápolásával a budai szent Ferencrudn apácák vannak megbízva. Prospektusokai és egyéb felvilágosítószaki szolgálatot.

Dr. WOSINSKI ISTVÁN

BALF gyógyfürdő igazgató tulajdonosa.

Posia, vasut, telegraf helyben.

*) Mutató az 1909-ki „Vendéglősök Naptárá”-ból.

KERESSE

meg alant saját vagy alkalmazást adó üzletének nevét és rendelje meg a mellette levő osztálysorjegyet, melyely szerencséséjét megalapíthatja.

Abházia	18109	Continental	106596
Afrika	45088	Csonrok	15074
Álföld	24851	Csillag	24882
Amazson	165401	Dreher	18111
Andrássy	78657	Élő	69313
Anglikáralny	73226	Emke	109533
Aranybányá	96501	Ezsebet	18102
Aranybika	78657	Estherbáry	105495
Aranycsillag	106521	Europa	45947
Aranyzarvas	13669	Fácán	65185
Balatón	38514	Fehérbán	105411
Baross	45043	Fehérbéreszt	29829
Bárany	98556	Fehérlő	19880
Becsváros	106287	Fekete medve	24867
Böcső	73229	Fekete sas	51774
Casino	98559	Finné	101226
Club	13667	Gömöri	109229
Comendia	24875	Grand	78688

Gérfi	109554	László	10780
Három szecsen	16523	Lehel	109596
Hársta	69314	Lloyd	98556
Hattya	16576	Magyar király	65184
Hévízvár	24892	Mező	101249
Hullám	45931	Metropol	96501
Hungária	69316	Mexiko	13669
Ipar	109582	Millenium	24875
Japán	73077	Nador	32986
Jóbarát	45044	Nagyszálloda	38511
Kistalud	105424	Nemzeti	65184
Kiskortona	16872	New York	101288
Kispápa	24896	Ohthon	69331
Komló	38525	Pannónia	101281
Korona	69324	Pelikan	73229
Koronaherceg	105446	Pestváros	13667
Kossuth	73074	Polgári	32982
Kiváptói	69333		16957

Rákóczi	18129	Teplic	65185
Radeky	109269	Tgár	109287
Rudolf	98589	Tisza	73077
Rémi	73228	Tompa	13674
Rimányi	18102	Transsylvania	16576
Rozsa	109282	Tulipán	73034
Royal	51774	Un Casino	45978
Sárgabán	78688	Vadászkürt	105421
Schalkház	16872	Vadember	19880
Sörház	32982	Városi	24882
Szibethy	106533	Vaskapu	16959
Szabaria	59444	Vaspálya	69314
Széchenyi	16573	Vasuti	18109
Székely	24896	Velenice	10542
Szöv	78687	Vidéke	18111
Szőllősi	45947	Vörldás	32989
Takarek	106534	Zöldszőlő	10540
Tátta	78689	Zöldszőlő	10540

☛ Ezenkívül nagy számválással. ☛ ★ ☛ Huzás már november 19. és 21-én. ☛

Sorsjegy árak:

Egész

fél

negyed

nyolcad

K. 12.—

K. 6.—

K. 3.—

K. 1.50

A sorsjegyek megrendelése felszerelésben postautalványon történik. Mielőbbi szives megrendelését kérünk, mert a fenti számok gyorsan elfogynek. Tisztelettel

SINGER EDE

a magyar királyi szab. osztálysorsjáték előrusító helye
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 22.